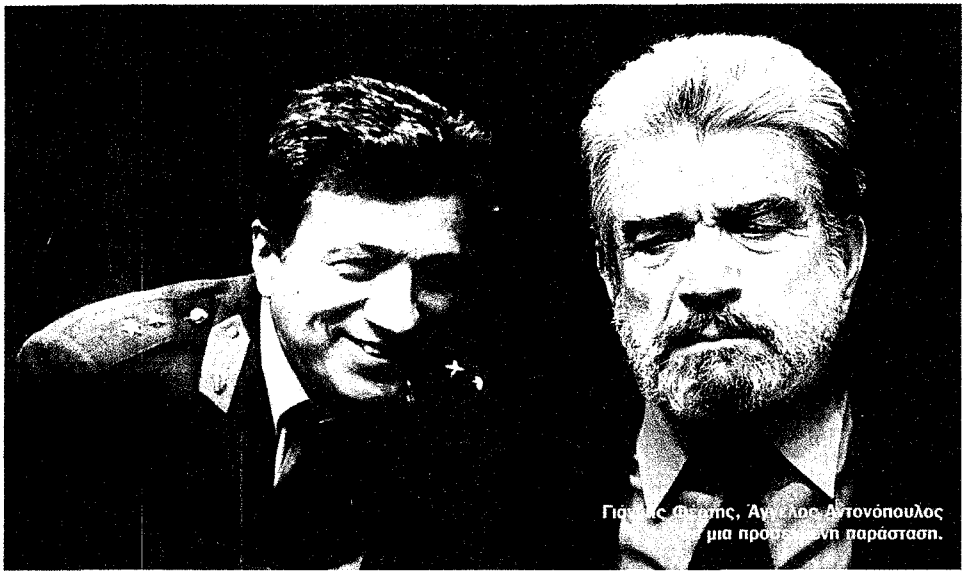
3 Απρ. 2003

Γιάννης Φέρτης, Άγγελος Αντωνόπουλος μια πρόσφατη παράσταση.

Προσωπική Συμφωνία
Τέχνης – Υπόγειο

Από την **Ελένη Πετάση**

Στο υπόγειο του Θεάτρου Τέχνης, όπου πλανάται το άσβηστο, μοναδικό πνεύμα του Καρόλου Κουν, η συγκίνηση είναι μεγάλη. Μόλις πρόσφατα ο ευαίσθητος συνεχιστής του αδιάψευστου οράματος για ένα θέατρο ουσίας, ο Μίμης Κουγιουμτζής, έσβησε διακριτικά όσο διακριτική υπήρξε πάντα και η παρουσία του. Στο υπόγειο του Θεάτρου Τέχνης μία νέα σκηνοθέτις βηματίζει με σεβασμό πάνω στα χνάρια της Ιστορίας. Της εμπιστεύτηκαν ένα ενδιαφέρον σύγχρονο έργο το οποίο παρουσίασε ορθόδοξα στη δική της εντελή μετάφραση.

Η «Προσωπική συμφωνία» του Ρόναλντ Χάργουντ (τον γνωρίζουμε από τον «Αμπιγέρ») είναι η δραματοποιημένη αναπαράσταση ενός αληθινού γεγονότος: της ανάκρισης του σημαντικότερου μαέστρου του αιώνα, Βίλελμ Φουρτβένγκλερ (Άγγελος Αντωνόπουλος), από τον Αμερικανό ταγματάρχη Στίβεν Άρνολντ (Γιάννης Φέρτης), που έγινε το 1946 στο πλαίσιο της «αποναζιστικοποίησης». Ο Χάργουντ έγραψε ένα μεστό κείμενο (με τον πρωτότυπο τίτλο «Παίρνοντας θέση») χωρίς να παίρνει φανερή θέση, παραθέτοντας τα επιχειρήματα από τις δύο πλευρές και αφήνοντας σε εμάς το δικαίωμα του πορίσματος. Θέτει ταυτόχρονα ερωτήματα για το πώς ο καλλιτέχνης οφείλει να αντιδρά σε βίαιες πολιτικές συνθήκες.

Στην περίπτωση του ναζιστικού φασισμού η καπηλεία της μουσικής λειτουργούσε ως μέσο «εξαγνισμού» των δολοφόνων γιατί, όπως επισημαίνει ο συγγραφέας, «Οι τυραννίες καταλαβαίνουν τη δύναμη της Τέχνης». Ο συγκλονιστικός μαέστρος Φουρτβένγκλερ, μουσικός διευθυντής της Φιλαρμονικής Ορχήστρας του Βερολίνου που άφησε εποχή με τις ερμηνείες των Συμφωνιών του Μπετόβεν, του Μπραμς και του Μπρίκνερ, κατηγορήθηκε για τη συνεργασία του με το Γ' Ράιχ και ιδιαίτερα με τον Γκέμπελς, τον ένθερμο θαυμαστή του. Μαρτυρίες ωστόσο καταγράφουν τη βοήθεια που προσέφερε σε δεκάδες Εβραίους διασώζοντας ή φυγαδεύοντάς τους, καθώς και την παραίτησή του από τη θέση του διευθυντή της Φιλαρμονικής όταν οι ναζί απαγόρευσαν την παρουσίαση έργου του Εβραίου μουσουργού Πάουλ Χίντεμιτ.

Αυτή η αντιφατικότητα απασχόλησε τόσο τους μελετητές όσο και το Δικαστήριο των Καλλιτεχνών το οποίο τον αθώωσε τελικά. Όμως η εξαντλητική διετής εξέταση των Αμερικανών καταρράκωσε το «μάγο του πόντιουμ» ηθικά και βιολογικά. Στην «Προσωπική συμφωνία» παρακολουθούμε την πορεία προς την εξόντωσή του.

Ο Γιάννης Φέρτης υποδύεται με κάπως υπερβολικούς τόνους τον κυνικό, προκατειλημμένο και εχθρό της κλασικής μουσικής ταγματάρχη που οδηγεί την ανακριτική διαδικασία σε προσωπική αντιπαράθεση. Ο Άγγελος Αντωνόπουλος, χαμηλόφωνος και εγκρατής, προικίζει με ήθος και βαθύ βάσανο ψυχής το μαέστρο. Όχι όμως και με τη λάμψη του. Μετρημένοι οι υπόλοιποι μικροί ρόλοι (Λουκία Μιχαλοπούλου, Νίκος Νίκας, Τάνια Μπάτζογλου), από τους οποίους ξεχώρισε ο Μανώλης Μαυροματάκης. Εύχρηστος ο σκηνικός χώρος (Απόστολος Βέττας), πιστά στην εποχή τα κοστούμια της Ολυμπίας Σιδερίδου, υπαινικτικοί οι φωτισμοί του Αλέκου Αναστασίου και θαυμάσια η επιλογή-χρήση της μουσικής την οποία παίζει στο πιάνο ο Φίλιππος Τσαλαχούρης.